

Улуус баһылыгын дьаһала

«2002 С. БҮТҮН РОССИЯТААҔЫ НЭҢИЛИЭННЭ БИЭРЭПИНИН НАМ УЛУУҔУГАР ЫТЫТЫ ТУҔУНАН» ДЬАҔАЛ

«Бүтүн Россиятааҕы нэһилиэнньэ биэрэпиһин туһунан» 25.01.2002 с. 8-ФЗ №-дээх федеральнай сокуону, СР (Я) президентэ В. Штыров 131-РП №-дээх 24.05.2002 с. дьаһалын, РФ президентэ В. Путин РФ Федеральнай муньаар суругун толорон, кэлэр Бүтүн Россиятааҕы нэһилиэнньэ биэрэпиһин исторической уонна государственнай суолтатын учуоттаан, дьаһайбын:

- 1. 2002 с. Бүтүн Россиятааҕы биэрэпиһи тэрийэн ытытыны улуус ситэриллээх былааһын бары таһымнаах органнарын биир сүрүн сорукарынан ааҕарга;
2. Нам улууһугар 2002 с. Бүтүн Россиятааҕы биэрэпиһи тэрийи уонна хаачыстыбалаахтык ытыты иһин эппизитинэһи нэһиликтэр баһылыктарыгар, тэрилтэлэр салайааччыларыгар сүктэрэргэ;
3. Ситэриллээх былаас улууустааҕы органнарын биир сүбөлөөх үлэлэрин координациялаан хааччыларга, 2002 с. Бүтүн Россиятааҕы нэһилиэнньэ биэрэпиһин бэлэмнээһинин уонна ытытытын боппуруостарын оперативнай-дык быһаарарга анаан нэһилиэнньэ биэрэпиһин ытытыга улууустааҕы комиссия састаабын биэргэтэргэ;
4. Улуус баһылыгын 13.11.2001 с. 1052 №-дээх дьаһалын көтүрүллүбүтүнэн ааҕарга.
5. Бу дьаһал туолуутун контуруолун бэйэбэр хааларабын.

Нам улууһун дьаһалтатын баһылыга А. Н. ДЬАКОНОВ 11.06.2002 с.

2002 С. БҮТҮН РОССИЯТААҔЫ НЭҢИЛИЭННЭ БИЭРЭПИНИН ЫТЫТЫГА УЛУУСТААҔЫ БИЭРЭПИС КОМИССИЯТЫН САСТААБА

Горохов Н. Х. - улуус баһылыгын солбуйааччыта, комиссия председатели.
Вайшев Н. Н. - улуус муньаарын председатели, комиссия председатели солбуйааччыта.
Тарасова Н. И. - улууустааҕы статистика отделын начальнига, комиссия председатели солбуйааччыта.

Чылыһынара:

- Корякина М. И. - Нам улууһугар нэһилиэнньэ биэрэпиһин боппуруостарыгар боломуочунай.
Зырянов П. А. - Нам улууһун ис дьаһала отделын начальнига.
Попов В. И. - нэһилиэнньэ дьарыктаах буолуутун киирини директора.
Иванова В. П. - Нам улууһун үөрэҕин управлениетын методиһа.
Горохова Р. Н. - ЗАГС отделын сәбиэдиссэйа.
Кондратьева Т. А. - Нам с. дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччыта.
Новгородова Л. В. - «Энсиэли» хаһыат корреспондента.
Замятин А. Т. - «Нам» ТРК редактора.
Эверстова А. Я. - МУНУ ЖКХ целевой хомуурдарга специалиһа.
Марков А. П. - федеральнай почта управлениетын начальнига.
Ядрихинская К. К. - РФ пенсионнай фондатын Намнааҕы управлениетын начальнига.
Рехлясов Р. С. - Нам педагогической колледжын преподавателэ.
Заболоцкая Б. И. - налоговая инспекция специалиһа.
Обутова М. В. - СР үл министрствотын иһинэн ФКУ бюджетнай отделын начальнига.
Прокопьев А. А. - улуус дьаһалтатын уопсай отделын сәбиэдиссэйа.
Бочкарева З. Р. - улуус дьаһалтатын дьээ кэргэн экономика тыгар специалиһа.
Михайлов В. К. - эргизэн отделын кылаабынай специалиһа.
Евсеева С. Д. - «Знание» общество председатели.
Федоров А. А. - «Намгаэстрой» ПМК ХЭО начальнига.
Григорьев В. В. - «Сахателеком» ГП Намнааҕы учаастагын начальнигын солбуйааччыта.

«МИН РЖЕВ АТТЫГАР ОХТУБУТУМ» ...

Бам ыйын 17-24 күннэригэр Нам улууһуттан үлэлиир бөлөх буолан биһиги Ржев куорат иһин кыргыһыга өлбүт Саха сириттэн төрүттээх буйуттарга аналлаах мемориалга бара сырыттыбыт.

Бастакы сырыыбытыгар, бам ыйын 19 күнүгэр Тимофеев Н.С., кини тэрилтэтин үлэһиттэрэ, Нам улууһуттан төрүттээх Москвага үөрэнэр студенттар уонна Нам улууһуттан биһиги, Горохов Н.Х. — улуус баһылыгын солбуйааччы, Петухов М.Р. — «Үрдэл» МУП директора буолан мемориалга сүгүрүйэн, миитин тэрийэн ыттыбыт.

Онно Ржев оройуонун баһылыга Стрекалов В.И., мемориал турар сирин олохтоох дьаһалтатын баһылыга Бедов А.И., Ржев оройуонун дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччы Ерохин А.В., Тверь куораттан «Аймах-Саха» общественной тэрилтэ, Саха сириттэн төрүттээхтэр землячестволарын кытта ылан тыл эттирэр.

Салгы мемориал турар билсигин, уоруллубут дюралюминиевай плиталар онуларын таас плиталарга буйуттар ааттарын суруйан алдее оҕорорго, мемориалы реставрациялырга, тула өттүн тупсаран оҕорорго сүбэлэстибит.

Мемориал Ржев оройуонун одохоохторун дьирин ытыктабылын ыларын куруук тыһынаах сибаккилэр дьүөрбөлэрин ытык күннэр аайы, ыал буолар ыччаттар манна кэлэн сүгүрүйэллэрэ туоһулуур дьин оройуон дьаһалтатын баһылыга Стрекалов В.И. эппитэ кырдык да хараха бырабыллар.

Иккис сырыыга Саха Республикатын тутууга министрин солбуйааччы, республика архитектора Белолюбская Н.И., Саха сирин бастайааннай представительствотын тэрийэр отделын салайааччыта Филиппов С.А. уонна биһиги буолан Ржев оройуонун салайааччыта Стрекалов В.И., оройуон архитектора Козлов В.А. кытта көрсөн Саха Республикатын салалтата мемориалы реставрация...

ылаһыҥҥа, саҕардан оҕорорго бэлэмнэн Ржев оройуонун салалтата биһирээтэ. Үлэ хаамытын болдомтоҕо ылан, күүс-көмө буоларын биллэрдэ.

Ити биэр нэдиэлэтээҕи сырыыларга Горохов Н.Х. Нам улууһун дьаһалтатын аатыттан «АЛРОСА» АК салалтатын кытары улууска араас өрүттээх көмө оһоһуларын ситиһилээх кэпсэтиллэри ылан сөргөх сонуннардаах кэллэ.

Российская Федерация культуурага министрствота, мемориал историко-художественнай сыаннастаах пааматынньыгар Тверь уобалаһын реестригэр килдэрэригэр көрдөһүүтүн Тверь уобалаһын салалтатыгар тиксэрибит.

Саха сирин биллиилээх политической деятелэ М.К. Аммосов кыһын кытта Лена Максимовналыын М.К. Аммосов ытыллыбыт сиригэр Свято-Екатерининская мужской монастырь подворьятыгар сырыттыбыт. Онно Саха Республикатын Президентин Ыйааһынан пааматынньык туроохтаах сирин көрөн, сүгүрүйэн, сийилии кэпсэтин кэлибит. Лена Максимовна улуус баһылыгар, общественноһыгар, Хатырык нэһилиэтин салалтатыгар, одохоохторугар, бэйэтин аймахтарыгар истин эҕэрдэ, махтал тылларын ытта.

Бэс ыйын 3 күнүгэр «Крестный ход» дьин нуучча норуотун, итэҕэлин улахан церковнай обряды биһиги мемориалбытыгар ытылынна. Ржевкэ буолбут балтараа сыллаах уныукутаах уһун кыргыһыга уоттаах толоонно охтубут буйуттары кэриэстээһингэ кинилэр бары аҕабыкка сүрэхтэммит дьон буолалларын учуоттаан Тимофеев Н.С. көзүлээһининэн мемориал комплексыгар часовня тутуллара былааннана. Эһиил кулун тутар ыйга 1280 тыһ. сәбиэскэй салдаат сиэртибэлээх Ржевтээҕи кыргыһыга Кыайы 60 сыла туолар. Онно этиллибит тэрээһиннэр бүтэн тийиэхтээхтэр.

М. ПЕТУХОВ, «Үрдэл» МУП директора

БИЭРЭПИСКЭ КЫТТЫ - ИЭС УОННА ЧИЭС

Биэрэпис - нэһилиэнньэ культурнай-исторической событиэ буолар. Кини түмүктэрэ биһиги кэлэр көлүөнэлэрбитигэр тэҥнээн көрүүгэ уонна үйэ саас тухары өйдүү сылдьарга матырыйааллары биэрэригэр. Бүтүн Россиятааҕы биэрэпис Бүтүн аан дойдутааҕы биэрэпиһи кытта тэҥнэ ытыллар. Саҕа үйэ саҕаланытыгар аан дойду бары госуларстволара ХНТ сүбэтиһэн биэрэпис ытыгар эбэһинэстээхтэр. Сир шарын нэһилиэнньэтин бүтүүвүн уопсай кестуутугар биһиги дойдубутэмиз бэйэтин кылаатын киллэриэх тустаах.

ХНТ нэһилиэнньэ биэрэпиһин 10 сылга биэрэригэр кытарга сүбэлээр. Биһиги дойдубутугар биэрэпис өссө 1999 с. ытыллыахтаах этэ, ол гынан баран үпхарчы кестүүтэ ыараханьыттан кестер көһөн испитэ. Оһон быйылы 2002 с. нэһилиэнньэ биэрэпиһэ биһигэ дьонуннаах событиенан буолар.

Биэрэпис сүрүн принципэ - дьон чааһынай одохоорун уонна дьыаларын-уоттарын таарыйбат буолуу. Биэрэпис кэмигэр ытыллыбыт дааннайдар бас билиигэ уонна киниэхэ моральной өттүлүн мөлөхтүк дьайыга тириэрдиэх суохтаахтар. Гражданин быраба уонна көнүлэ араҥаччылаһыахтаах.

Олохтоммут дуоһаар быһытынан хас биридди нэһилиэнньэни суруйааччылар гражданин тустарынан араас сибидиэннэлэри таска таһаарыа суохтаахтар. Бу информацияны сууттар да, ис дьыала министрствота да, ФСБ да, оборона министрствота да, налоговая органнар да, буруйу оҕорон элементтар да кыайа туһаныа суохтаахтар. Хомуллубут дааннай-барыта Госкомстат сабылаан сестеригэр харалдыахтаах. Бу сылтан саҕалаан статистика реформата...

ытыллар. Ити реформа 1994 с. ХНТ-нэн ытыллыбыт докумуонна ологуруохтаах уонна бары бириддилен дьонтон итинэн тэрилтэлэртэн хомуллубут дааннайдар кистэлэнгэ тутуллуохтаахтар дьин принципинэн салайтарыахтаах.

Биэрэпис кэмигэр хас биридди кини бэйэтин туһунан чахчылары биэрэригэр кини сөбүлүүрө дуу, суоҕа дуу учуоттаныллыахтаах. Туох да докумуон көрдөрбөккө бэйэтин туту саныырын суруйта ыахтаах. Ол эрээри дьингээх кырдыгынан эппизитиэхтээх. Оччотуна эрэ биэрэпис сүрүн сыала-соруга ситиһилиэхтээх. Олорго суох, өйтөн ылан сыппаралары этии тахсар түбэлтэтигэр биэрэпис түмүгэ нэһилиэнньэ туһунан сыһа өйдөбүлү үөскэтигэ тириэридэр.

Киллэринэр дохуот туһунан боппуруоска тохтуур буолааха, итинник боппуруос биэрэпис анкетатыгар киллэриллибэтэ. Туһунан иитиллэн олоруу источнигы туһунан эрэ боппуруос баар. Онуоха ким кэтэх хаһааһыстыбанаан, пенсиянан, стипендиянан, хамнаһынан эбэтэр аймахтарыгар иитиллэн олорорун тустарынан чахчылар бериллиэхтээхтэр.

Өскөгүн манньк эппизиттээх государственнай дьаһалга утарсар, кыттыны ылат дьон баар буоллаһтарына, кинилэр былааһы утары баралларын көрдөрөллөр. Манньк дьон суох буолуохтара дьин эрэннэлэр. Политическай көрүүтүтүн тутулууга суох, дойдубилингэ салалтатыгар сыһыаны аахсыбакка туран биэрэпискэ кытты хас биридди кини иэһэ буолуохтаах. Биэрэпис түмүктэринэн кэлэр 10 сыллаах экономикай уонна социальная былааннааһыммыт чопчулаһыахтаах уонна олоххо киллэриллиэхтээх. Ону учуоттуур хайаан да ваада.

М. КОРИКИНА, Нам улууһугар нэһилиэнньэ биэрэпиһин ытыты боппуруостарыгар боломуочунай

Бу — интэриһинэй

НАМ УЛУУҔУГАР — АМЕРИКА МИССИОНЕРДАРА

Намга американецтар кэлэн олохсуйан эрэллэр, дьин-уот атылыласпыттар дьин кэпсээн киэҥник тардына. Ити чахчы. Америкаттан сылдьар миссионердар Тед уонна Кэт Моллар үс уол оҕолорунан Намга олохсуйан дьонго итэҕэл өнгүө көмөлөһөр баҕалаахтар. Кинилэр кимтэн кининээхтэрин, хантан хааннаахтарын туһунан сийилии «Энсиэли» чугастааҕы нүөмэригэр кэпсэтиэхпит.

Манна даратан эттэххэ, бэс ыйын 22-29 күннэригэр Намга евангелистар тагара дьэтиин миссионердара мустан итэҕэл боппуруостарыгар конференция ытыллалар. Онуоха кыттыны ыла АХШ евангелист-миссионердарын баһылыга

Гарри Брумболо, Россияга миссионердар салайааччылары Майкл Мэтьюз, Саха сиригэр салайааччы Фрэнк Энрик, теология доктора Роберта Кинг кэлдилэр. Кинилэр эдэр коллегалара Скотт Соммерс, Габриэль Томпсон Нам сиригэр-уотугар кэлэн хотугу кыраай куйаһыттан улаханньк саллыбыттары биллэрдилэр. Ыалдыттарбыт улуус ыһыарын баттаһа кэлэн саха омук бырааһынньыгын сирин-туомун билистилэр. Маны таһынан Америка миссионердара ормузыкальнай оскуола тыгар сылдьан сахалыы ырыаны-тойугу ийиттилэр, үңкүүлэри көрдүлэр, саха инструменттары сөргө билистилэр.

Бэс ыйын 24 күнүгэр миссионер-

дар баһылыктара уонна Намга олохсуйар Моллар улуус баһылыга А.Н. Дьяконов приемугар сырыттылар. Онно туох сылааһа-сорукаах кэлбиттерин билиһиннэрдилэр, билиги ыарахан кэмгэ дьону-сөргөни өй-саһаа өттүгүн харыстыырга, итэҕэл өнгүө туруктаах олоххо төнөрүүгэ үлэлээр баҕалаахтары кэпсэтилэр. Альберт Николаевич миссионердара омук сирин гражданинра буолалларын быһытынан Россия, республика сокуоннарыгар сөп түбөһүннэрэн итэҕэл өнгүө чөл олоххо үлэлээһиннэр өйүүрүн уонна улууска араас итэҕэллэр өйө-дэмнээктик, биэр сылаа-сорука үлэлээхтэригэр эрөнэрин биллэрдэ.

Уопсайынан, ыраах дойдуттан сылдьар ыалдыттарбыт күннээҕи олоххо-дьаһахка судургуларын, дьону-сөргөни кытта ылбаҕа ыдык кэпсэтиллэрин, саха омук культууратын, итэҕэли убаастыылларын көрдөрдүлэр.

Вэйэ информ.